

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചദശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| പഞ്ചദശഃ സർഗഃ ||

വനസുഷമാമവലോകയതാ ഹനുമതാ ചൈത്യപ്രാസാദസന്നിധൗ
ദയനീയാം സീതാമാലോക്യേയമേവ സേതി തർകണം തസ്യ
പ്രസന്നതാ ച

സ വീക്ഷമാണസ്തുത്രസ്ഥോ
മാർഗമാണശ്ച മൈമിലീം |
അവേക്ഷമാണശ്ച മഹീം
സർവാം താമൻവവൈക്ഷത ||5.15.1 ||

സന്താനകലതാഭിശ്ച
പാദപൈരുപശോഭിതാം |
ഭിവൃഗന്ധരസോപേതാം
സർവതഃ സമലക്യതാം ||5.15.2 ||

താം സ നന്ദനസങ്കാശാം
മൃഗപക്ഷിഭിരാവൃതാം |
ഹർദ്യപ്രാസാദസംബാധാം
കോകിലാകുലനിഃ സ്വനാം ||5.15.3 ||

കാഞ്ചനോത്പലപദ്മാഭി -
ർവാപീഭിരുപശോഭിതാം |
ബഹ്യാസനകുമോപേതാം
ബഹുഭൂമിഗൃഹായുതാം ||5.15.4 ||

സർവർതുകുസുഗൈ രചൈഃ
 ഫലവദ്ഭിശ്ച പാദപൈഃ |
 പുഷ്പിതാനാമശോകാനാം
 ശ്രിയാ സൂർയോദയപ്രഭാം ||5.15.5 ||

പ്രദീപ്താമിവ തത്രസ്ഥോ
 മാരുതിഃ സമുദൈക്ഷത |
 നിഷ്പത്രശാഖാം വിഹഗൈഃ
 ക്രിയമാണാമിവാസകൃത് ||5.15.6 ||

വിനിഷ്ഠതദ്ഭിഃ ശതശ -
 ശ്ചിത്രൈഃ പുഷ്പാവതംസകൈഃ |
 സമുലപുഷ്പരചിതൈ -
 രശോകൈഃ ശോകനാശനൈഃ ||5.15.7 ||

പുഷ്പഭാരാതിഭാരൈശ്ച
 സ്തൃശദ്ഭിരിവ മേദിനീം |
 കർണികാരൈഃ കുസുമിതൈഃ
 കിംശുകൈശ്ച സുപുഷ്പിതൈഃ ||5.15.8 ||

സ ദേശഃ പ്രഭയാ തേഷാം
 പ്രദീപ്ത ഇവ സർവതഃ |
 പുന്നാഗാഃ സപ്തപർണാശ്ച
 ചമ്പകോദ്യാലകാസ്തഥാ ||5.15.9 ||

വിവൃദ്ധമൂലാ ബഹവഃ
 ശോഭന്തേ നൃ സുപുഷ്പിതാഃ |
 ശാതകുന്ദനിഭാഃ കേചിത്
 കേചിദഗ്നിശിഖപ്രഭാഃ ||5.15.10 ||

നീലാഞ്ജനനിദാഃ കേചിത്
 തത്രാശോകാഃ സഹസ്രശഃ |
 നന്ദനം വിബുധോദ്യാനം
 ചിത്രം ചൈത്രരഥം യഥാ || 5.15.11 ||

അതിവൃത്തമിവാചിന്ത്യം
 ദിവ്യം രദ്യശ്രീയായുതം |
 ദ്വിതീയമിവ ചാകാശം
 പുഷ്പജ്യോതിർഗണായുതം || 5.15.12 ||

പുഷ്പരത്തശതൈശ്ചിത്രം
 പഞ്ചമം സാഗരം യഥാ |
 സർവർതുപുഷ്പൈർനിചിതം
 പാദപൈർമധുഗന്ധിഭിഃ || 5.15.13 ||

നാനാനിനാദൈരുദ്യാനം
 രദ്യം മൃഗഗണദ്വിജൈഃ |
 അനേകഗന്ധപ്രവഹം
 പുൺയഗന്ധം മനോഹരം || 5.15.14 ||

ശൈലേന്ദ്രമിവ ഗന്ധാഽദ്യം
 ദ്വിതീയം ഗന്ധമാദനം |
 അശോകവനികായാം തു
 തസ്യാം വാനരപുംഗവഃ || 5.15.15 ||

സ ദദർശാവിദൂരസ്ഥം
 ചൈത്യപ്രാസാദമൂർജ്ജിതം |
 മധ്യേ സ്തംഭസഹസ്രേണ
 സ്ഥിതം കൈലാസപാണ്ഡുരം || 5.15.16 ||

പ്രവാലകൃതസോപാനം
 തപ്തകാഞ്ചനവേദികം |
 മുഷ്ണന്തമിവ ചക്ഷുഃഷി
 ദ്യോതമാനമിവ ശ്രിയാ ||5.15.17 ||

നിർമലം പ്രാംശുഭാവത്യാ -
 ദുൽലിഖന്തമിവാംബരം |
 തതോ മലിനസംവീതാം
 രാക്ഷസീഭിഃ സമാവൃതാം ||5.15.18 ||

ഉപവാസകൃശാം ദീനാം
 നിഃശ്വസന്തീം പുനഃ പുനഃ |
 ദദർശ ശുക്ലപക്ഷാദൗ
 ചന്ദ്രരേഖാമിവാമലാം ||5.15.19 ||

മന്ദപ്രഖ്യായമാനേന
 രൂപേണ രുചിരപ്രഭാം |
 പിനഢാം ധുമജ്ജാലേന
 ശിഖാമിവ വിഭാവസോഃ ||5.15.20 ||

പീതേനൈകേന സംവീതാം
 ക്ലിഷ്ടേനോത്തമവാസസാ |
 സപങ്കാമനലങ്കാരാം
 വിപദ്മാമിവ പദ്മിനീം ||5.15.21 ||

പീഡിതാം ദുഃഖസന്തപ്താം
 പരിക്ഷീണാം തപസ്വിനീം |
 ഗ്രഹേണാംഗാരകേണേവ
 പീഡിതാമിവ രോഹിണീം ||5.15.22 ||

അശ്രുപൂർണമുഖീം ദീനാം
 കൃശാമനശനേന ച |
 ശോകധ്യാനപരാം ദീനാം
 നിത്യം ദുഃഖപരായണാം || 5.15.23 ||

പ്രിയം ജനമപശ്യന്തീം
 പശ്യന്തീം രാക്ഷസീഗണം |
 സ്വഗണേന മൃഗീം ഹീനാം
 ശ്വഗണേനാവൃതാമിവ || 5.15.24 ||

നീലനാഗാഭയാ വേൺയാ
 ജഘനം ഗതയൈകയാ |
 നീലയാ നീരദാപായേ
 വനരാജ്യാ മഹീമിവ || 5.15.25 ||

സുഖാർഹാം ദുഃഖസന്തപ്താം
 വ്യസനാനാമകോവിദാം |
 താം വിലോക്യ വിശാലാക്ഷീ -
 മധികം മലിനാം കൃശാം || 5.15.26 ||

തർകയാമാസ സീതേതി
 കാരണൈരുപപാദിഭിഃ |
 ഹ്രിയമാണാ തദാ തേന
 രക്ഷസാ കാമരൂപിണാ || 5.15.27 ||

യഥാരുപാ ഹി ദൃഷ്ട്വാ സാ
 തഥാരുപേയമംഗനാ |
 പൂർണചന്ദ്രാനനാം സുദ്രൂം
 ചാരുവൃത്തപയോധരാം || 5.15.28 ||

കുർവതിം പ്രഭയാ ദേവീം
 സർവാ വിതിമിരാ ദിശഃ |
 താം നീലകംഠീം ബിംബോഷ്ഠീം
 സുമധ്യാം സുപ്രതിഷ്ഠിതാം || 5.15.29 ||

സീതാം പദ്മപലാശാക്ഷീം
 മൻമഥസ്യ രതിം യഥാ |
 ഇഷ്ടാം സർവസ്യ ജഗതഃ
 പൂർണ്ണചന്ദ്രപ്രഭാമിവ || 5.15.30 ||

ഭൂമൗ സുതനുമാസീനാം
 നിയതാമിവ താപസീം |
 നിഃശ്വാസബഹുലാം ഭീരും
 ഭൂജഗേന്ദ്രവധുമിവ || 5.15.31 ||

ശോകജ്വലേന മഹതാ
 വിതതേന ന രാജതീം |
 സംസക്താം ധൂമജ്വലേന
 ശിഖാമിവ വിഭാവസോഃ || 5.15.32 ||

താം സ്മൃതീമിവ സന്ദിഗ്ധാ -
 മൃദ്ധിം നിപതിതാമിവ |
 വിഹതാമിവ ച ശ്രദ്ധാ -
 മാശാം പ്രതിഹതാമിവ || 5.15.33 ||

സോപസർഗാം യഥാ സിദ്ധിം
 ബുദ്ധിം സകലുഷാമിവ |
 അഭൂതേനാപവാദേന
 കീർതിം നിപതിതാമിവ || 5.15.34 ||

രാമോപരോധവ്യഥിതാം
 രക്ഷോഗണനിപീഡിതാം |
 അബലാം മൃഗശാവാക്ഷീം
 വീക്ഷമാണാം തതസ്തതഃ || 5.15.35 ||

ബാഷ്പാംബുപരിപൂർണേന
 കൃഷ്ണവക്രാക്ഷിപക്ഷണാ |
 വദനേനാപ്രസന്നേന
 നിഃശ്വസന്തിം പുനഃ പുനഃ || 5.15.36 ||

മലപങ്കധരാം ദീനാം
 മണ്ഡനാർഹാമമണ്ഡിതാം |
 പ്രഭാം നക്ഷത്രരാജസ്യ
 കാലമേഘൈരിവാവൃതാം || 5.15.37 ||

തസ്യ സന്ദിദിഹേ ബുദ്ധി -
 സ്തഥാ സീതാം നിരീക്ഷ്യ ച |
 ആല്ലായാനാമയോഗേന
 വിദ്യാം പ്രശിമിലാമിവ || 5.15.38 ||

ദുഃഖേന ബുബുധേ സീതാം
 ഹനുമാനനലങ്കൃതാം |
 സംസ്കാരേണ യഥാ ഹീനാം
 വാചമർമാന്തരം ഗതാം || 5.15.39 ||

താം സമീക്ഷ്യ വിശാലാക്ഷീം
 രാജപുത്രീമനിന്ദിതാം |
 തർകയാമാസ സീതേതി
 കാരണൈരുപപാദയൻ || 5.15.40 ||

വൈദേഹ്യാ യാനി ചാംഗേഷു
 തദാ രാമോൻവകീർതയത് |
 താൻയാദരണജ്യാലാനി
 ഗാത്രശോഭീൻയലക്ഷയത് || 5.15.41 ||

സുകൃതൗ കർണവേഷ്ടൗ ച
 ശ്വദംശ്രൗ ച സുസംസ്ഥിതൗ |
 മണിവിദ്രുമചിത്രാണി
 ഹസ്തേഷ്യാദരണാനി ച || 5.15.42 ||

ശ്യാമാനി ചിരയുക്തത്യാത്
 തഥാ സംസ്ഥാനവന്തി ച |
 താൻയേവൈതാനി മൻയേഹം
 യാനി രാമോൻവകീർതയത് || 5.15.43 ||

തത്ര യാൻയവഹീനാനി
 താൻയഹം നോപലക്ഷയേ |
 യാൻയസ്യ നാവഹീനാനി
 താനീമാനി ന സംശയഃ || 5.15.44 ||

പീതം കനകപട്ടാഭം
 സ്രസ്തം തദ്വസനം ശുഭം |
 ഉത്തരീയം നഗാസക്തം
 തദാ ദൃഷ്ടം പ്ലവംഗമൈഃ || 5.15.45 ||

ദൃഷണാനി ച മുഖ്യാനി
 ദൃഷ്ടാനി ധരണീതലേ |
 അനയൈവാപവിദ്ധാനി
 സ്വനവന്തി മഹാന്തി ച || 5.15.46 ||

ഇദം ചിരഗൃഹീതത്യാദ്
 വസനം ക്ലിഷ്ടവത്തരം |
 തമാപ്യനുനം തദ്വർണം
 തമാ ശ്രീമദ്യഥേതരത് || 5.15.47 ||

ഇയം കനകവർണാംഗീ
 രാമസ്യ മഹിഷീ പ്രിയാ |
 പ്രണഷ്ടാപി സതീ യസ്യ
 മനസോ ന പ്രണശ്യതി || 5.15.48 ||

ഇയം സാ യത്കൃതേ രാമ -
 ശ്ചതുർഭിരിഹ തപ്യതേ |
 കാരുൺധേനാനൃശംസ്യേന
 ശോകേന മദനേന ച || 5.15.49 ||

സ്ത്രീ പ്രണഷ്ടേതി കാരുൺയാ -
 ദാശ്രിതേത്യാനൃശംസ്യതഃ |
 പത്നീ നഷ്ടേതി ശോകേന
 പ്രിയേതി മദനേന ച || 5.15.50 ||

അന്യാ ദേവ്യാ യഥാരൂപ -
 മംഗപ്രത്യംഗസൗഷ്ഠവം |
 രാമസ്യ ച യഥാരൂപം
 തസ്യേയമസിതേക്ഷണാ || 5.15.51 ||

അന്യാ ദേവ്യാ മനസ്സന്ധിം -
 സ്തസ്യ ചാന്യാം പ്രതിഷ്ഠിതം |
 തേനേയം സ ച ധർമാത്മാ
 മുഹൂർത്തമപി ജീവതി || 5.15.52 ||

ദുഷ്കരം കൃതവാൻ രാമോ
 ഹീനോ യദനയാ പ്രഭുഃ |
 ധാരയത്യാത്മനോ ദേഹം
 ന ശോകേനാവസീദതി ||5.15.53 ||

ഏവം സീതാം തഥാ ദൃഷ്ട്വാ
 ഹൃഷ്ടഃ പവനസംഭവഃ |
 ജഗാമ മനസാ രാമം
 പ്രശശംസ ച തം പ്രഭും ||5.15.54 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 സുന്ദരകാണ്ഡേ പഞ്ചദശഃ സർഗഃ ||